

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/68

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2026/552
Karar No. 2026/1099
Tarihi: 11.02.2026

- ARA DİNLENMESİ
- GÜNDE ON BİR SAATE KADAR OLAN (ON BİR SAAT DÂHİL) ÇALIŞMALAR İÇİN ARA DİNLENMESİ EN AZ BİR SAAT, ON BİR SAATTEN FAZLA ÇALIŞMALARDA İSE EN AZ BİR BUÇUK SAAT OLARAK VERİLMESİNİN GEREKTİĞİ

ÖZETİ: Ara dinlenme 4857 sayılı İş Kanunu'nun (4857 sayılı Kanun) 68. maddesinde düzenlenmiştir. Anılan hükümde ara dinlenme süresi, günlük çalışma süresine göre kademeli bir şekilde belirlenmiştir. Buna göre dört saat veya daha kısa süreli günlük çalışmalarda ara dinlenmesi en az on beş dakika, dört saatten fazla ve yedi buçuk saatten az çalışmalar için en az yarım saat ve günlük yedi buçuk saati aşan çalışmalar bakımından ise en az bir saat ara dinlenmesi verilmelidir. Uygulamada yedi buçuk saatlik çalışma süresinin çok fazla aşıldığı günlük çalışma sürelerine de rastlanmaktadır. 4857 sayılı Kanun'un 63. maddesine göre günlük çalışma süresi on bir saati aşamayacağından, 68. maddenin belirlediği yedi buçuk saati aşan çalışmalar yönünden en az bir saatlik ara dinlenmesi süresinin, günlük en çok on bir saate kadar olan çalışmalarla ilgili olduğu kabul edilmelidir. Başka bir anlatımla günde on bir saate kadar olan (on bir saat dâhil) çalışmalar için ara dinlenmesi en az bir saat, on bir saatten fazla çalışmalarda ise en az bir buçuk saat olarak verilmelidir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin 01.09.2015-05.06.2024 tarihleri arasında çalıştığını, iş sözleşmesinin davalı işveren tarafından haksız feshedildiğini, haftada 2 gün 08.00-20.00, 2 gün 08.00-21.00, 2 gün 08.00-22.00 saatleri arasında çalışma yaptığını, 15 günde bir hafta tatilli günlerinde 08.00-20.00 saatleri arasında çalışma yaptığını, dinî bayramların yarısında millî bayram ve genel tatillerin tamamında çalışma yaptığını, işçilik alacaklarının ödenmediğini ileri sürerek fazla çalışma, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; zamaşımı def'inde bulduklarını, davacının 09.09.2015-05.06.2024 tarihleri arasında saha müdürü olarak ücret + prim esaslı ile çalıştığını, iş sözleşmesinin geçerli nedenle feshedildiğini, davacı tarafından Konya 7. İş Mahkemesinin 2024/349 Esas sayılı dosyası ile işe iade davası açıldığını, davacının saha çalışanı olmasından dolayı kendisine tahsis edilen Şirket aracı ile ziyaretlerde bulunduğunu, çalışma saatlerini kendi belirlediğini, istediği saatte ziyaret yapabildiğini, fazla çalışmaya ilişkin iddiaların asılsız olduğunu, iş sözleşmesi gereğince 270 saate kadar olan fazla çalışma, ulusal bayram ve genel tatil ile hafta tatili ücretlerinin asıl ücrete dâhil olduğunu, ulusal bayram ve genel tatil ile hafta tatiline ilişkin iddiaların asılsız olduğunu, davacının ücretlerinin tam ve eksiksiz olarak ödendiğini savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacı ve davalı tanık beyanlarının uyumlu olmadığı, dosya kapsamında Mahkemelerince dinlenen davacı tanıklarının işverene karşı davası bulunmadığı, davacı tanıklarının anlatımlarının tutarlı, birbirini teyit eden nitelikte olduğu, bu nedenle davacı tanık beyanlarına itibar edilerek davacının haftada 2 gün 08.00-20.00 arası 1 saat ara dinlenme kullanarak günlük 11 saat , 2 gün 08.00-21.00 arası 1,5 saat ara dinlenme kullanarak günlük 11,5 saat, 2 gün 08.00-22.00 saatleri arasında 1,5 saat ara dinlenme kullanarak 12,5 saat olmak üzere haftalık toplam 70 saat çalıştığı, buna göre haftalık 45 saati aşan 25 saat fazla çalıştığı, 270 saat fazla çalışmanın ücrete dâhil olduğu kabulü ile haftalık 5,2 saatinin ödendiği kabul edilerek tanıkların çalışma süreleri ile sınırlı olarak hesaplama yapılmak ve %30 indirim uygulanmak suretiyle davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde

davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine, Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; Yargıtayın son dönem içtihatlarında prim ile çalışan işçilerin aldıkları primlerin fazla çalışma alacaklarından mahsup edilememesi, aksine prim türüne göre değişiklik göstermekle birlikte prim alacağı üzerinde dahi fazla çalışma alacağı hesaplanması gerekeceği yönünde olduğundan Mahkemece davalı lehine olacak şekilde sadece temel ücret üzerinden fazla çalışma alacağı hesaplanmış olmakla ve karara esas alınan bilirkişi raporunda davacıya yıllık 270 saate kadar fazla çalışma ücretinin işçilik ücreti içerisinde ödendiğine dair sözleşme hükmü dikkate alınarak hesaplama yapıldığı görülmekle dosya içeriğine, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere, delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına, kamu düzenine aykırı bir hususun tespit edilmemiş olmasına göre Mahkeme kararının usul ve yasaya uygun olduğu gerekçesiyle davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili temyiz dilekçesinde;

1. Davacının kendi çalışmasını kendisinin belirlediğini, ücret+prim usulüyle çalıştığını, tanıkların bilgi ve görgüsünün bulunmadığını, prim ödemelerinin mahsup edilmesi gerektiğini,
2. Salgın döneminde fazla çalışma yapılmadığını,
3. Mahkeme kararının gerekçesiz olduğunu, raporun hatalı olduğunu ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, davacının fazla çalışma, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil ücreti alacaklarının ispat ve hesaplanmasına ilişkindir.

1. Tarafların iddia, savunma ve dayandıkları belgelere, uyuşmazlığın hukuki nitelendirilmesi ile uygulanması gereken hukuk kurallarına, dava şartlarına, yargılamaya hâkim olan ilkelere, ispat kurallarına ve temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere ve özellikle saha müdürü olarak çalışılan dönemde bir kısım ücret bordrolarında primden ayrı olarak fazla çalışma ücreti tahakkuku da bulunduğunun ve dosya kapsamına göre davacının mesaisini kendisinin belirlediği hususunun ispatlanamadığının anlaşılmasına göre davalının aşağıdaki paragrafın kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Ara dinlenme 4857 sayılı İş Kanunu'nun (4857 sayılı Kanun) 68. maddesinde düzenlenmiştir. Anılan hükümde ara dinlenme süresi, günlük çalışma süresine göre kademeli bir şekilde belirlenmiştir. Buna göre dört saat veya daha kısa süreli günlük çalışmalarda ara dinlenmesi en az on beş dakika, dört saatten fazla ve yedi buçuk saatten az çalışmalar için en az yarım saat ve günlük yedi buçuk saati aşan çalışmalar bakımından ise en az bir saat ara dinlenmesi verilmelidir. Uygulamada yedi buçuk saatlik çalışma süresinin çok fazla aşıldığı günlük çalışma

sürelerine de rastlanmaktadır. 4857 sayılı Kanun'un 63. maddesine göre günlük çalışma süresi on bir saati aşamayacağından, 68. maddenin belirlediği yedi buçuk saati aşan çalışmalar yönünden en az bir saatlik ara dinlenmesi süresinin, günlük en çok on bir saate kadar olan çalışmalarla ilgili olduğu kabul edilmelidir. Başka bir anlatımla günde on bir saate kadar olan (on bir saat dâhil) çalışmalar için ara dinlenmesi en az bir saat, on bir saatten fazla çalışmalarda ise en az bir buçuk saat olarak verilmelidir.

İşçinin günlük iş süresi içinde kesintisiz olarak hiç ara vermeden çalışması beklenemez. Gün içinde işçinin yemek, çay gibi ihtiyaçlar sebebiyle ya da dinlenmek için belli bir zamana ihtiyacı vardır. Ara dinlenmelerin Kanun'da yazan sürelerden daha kısa veya daha uzun kullandırıldığı noktasındaki iddialar, somut ve kesin olarak ispatlanmalıdır.

Somut uyuşmazlıkta davacının; 08.00-20.00 saatleri arasındaki çalışmasında 1 saat ara dinlenme, 08.00-21.00 ve 08.00-22.00 saatleri arasındaki çalışmalarında ise 1,5 saat ara dinlenme kullandığı kabul edilmiştir. Davacı tanıklarının beyanı yemek ve çay molası verilmediğine ilişkin olup beyanları hayatın olağan akışına uygun olmadığı gibi davalı tanığının beyanı ile de örtüşmemektedir. Dolayısıyla ara dinlenmenin Kanun'da yazan sürelerden daha kısa kullandırıldığı konusunda somut ve kesin bir ispat bulunmamaktadır. Davacı tarafından yapılan işin mahiyeti de dikkate alındığında; ara dinlenme sürelerinin 08.00-20.00 saatleri arasında 1,5 saat, 08.00-21.00 ve 08.00-22.00 saatleri arasında ise 2 saat olduğunun kabulü dosya kapsamına uygun düşeceğinden yazılı şekilde karar verilmesi bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA**,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA**,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

11.02.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.